

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 18 Ιουνίου 2026

Προς:

Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακκάκη

Τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κ. Δημήτριο Παπαστεργίου

Την Υπουργό Τουρισμού, κα Όλγα Κεφαλογιάννη

Θέμα: «Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση του έργου "Εθνικό Παρατηρητήριο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης" και γιατί εξακολουθεί να μην έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία ένα έργο στρατηγικής σημασίας για την άσκηση της εθνικής τουριστικής πολιτικής;»

Κυρία Υπουργέ,

Κύριοι Υπουργοί,

Ο ελληνικός τουρισμός αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες της εθνικής οικονομίας, με καθοριστική συμβολή στο ΑΕΠ, στην απασχόληση, στην περιφερειακή ανάπτυξη και στα δημόσια έσοδα. Ταυτόχρονα, όμως, αποτελεί έναν ιδιαίτερα σύνθετο και δυναμικό κλάδο, ο οποίος επηρεάζεται από οικονομικές, γεωπολιτικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και κλιματικές εξελίξεις. Για τον λόγο αυτό, η άσκηση αποτελεσματικής τουριστικής πολιτικής δεν μπορεί πλέον να βασίζεται σε αποσπασματικά στοιχεία ή σε εκτιμήσεις, αλλά απαιτεί ολοκληρωμένα, αξιόπιστα και επικαιροποιημένα δεδομένα.

Ακριβώς αυτή την ανάγκη επιχειρεί να καλύψει το Εθνικό Παρατηρητήριο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης, το οποίο θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 42 του ν. 5039/2023, με την τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 4179/2013.

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, το Εθνικό Παρατηρητήριο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης υπάγεται στο Τμήμα Στατιστικών Τουρισμού της Διεύθυνσης Έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Τουριστικής Πολιτικής του Υπουργείου Τουρισμού.

Ο σκοπός του είναι ιδιαίτερα κρίσιμος για τον σχεδιασμό της εθνικής τουριστικής πολιτικής, καθώς προβλέπεται ότι:

- i. αξιοποιεί τα στοιχεία του Δορυφόρου Λογαριασμού Τουρισμού,
- ii. μελετά την τουριστική αγορά,
- iii. παρακολουθεί την πορεία των τουριστικών μεγεθών,
- iv. παρουσιάζει πορίσματα και αναλύσεις,
- v. υποστηρίζει τεκμηριωμένες δημόσιες παρεμβάσεις,
- vi. εισηγείται αναπτυξιακές πολιτικές,
- vii. συντονίζει τα Περιφερειακά και Τοπικά Παρατηρητήρια Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης,
- viii. αποκτά πρόσβαση στα απαραίτητα δεδομένα όλων των δημόσιων φορέων, ώστε η χάραξη πολιτικής να βασίζεται σε πραγματικά στοιχεία.

Παράλληλα, σύμφωνα με την επίσημη περιγραφή του έργου, το Εθνικό Παρατηρητήριο φιλοδοξεί να αποτελέσει το βασικό πληροφοριακό σύστημα του ελληνικού τουρισμού.

Ειδικότερα προβλέπεται:

- i. η δημιουργία μίας ενιαίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας,
- ii. η συλλογή, αποθήκευση, διαμοιρασμός και οπτικοποίηση δεδομένων,
- iii. η ανάπτυξη γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος (GIS),
- iv. η απεικόνιση όλων των δεικτών σε διαδραστικούς χάρτες,
- v. η στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων,
- vi. η αξιοποίηση στοιχείων από τον Δορυφόρο Λογαριασμό Τουρισμού,
- vii. η αξιοποίηση δεδομένων του Μητρώου Τουριστικών Επιχειρήσεων,

- viii. η διασύνδεση με λοιπούς φορείς παροχής δεδομένων,
- ix. η παρακολούθηση της βιωσιμότητας του τουρισμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ουσιαστικά πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο σύστημα «business intelligence» του ελληνικού τουρισμού, το οποίο θα έπρεπε να παρέχει σε πραγματικό χρόνο αξιόπιστη εικόνα για την εξέλιξη του τουρισμού στη χώρα, προκειμένου οι αποφάσεις της Πολιτείας να βασίζονται σε μετρήσιμα στοιχεία και όχι σε αποσπασματικές εκτιμήσεις.

Το ίδιο το Υπουργείο Τουρισμού έχει επανειλημμένα παρουσιάσει το έργο ως βασικό εργαλείο μετάβασης σε μια evidence-based τουριστική πολιτική, δηλαδή σε πολιτικές που βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα και δείκτες.

Το φυσικό αντικείμενο του έργου είναι ιδιαίτερα εκτεταμένο και περιλαμβάνει τόσο το Εθνικό Παρατηρητήριο όσο και έως δεκατρία (13) Περιφερειακά Παρατηρητήρια Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της σύμβασης, μεταξύ των βασικών παραδοτέων του έργου περιλαμβάνονται:

Για το Εθνικό Παρατηρητήριο:

Π1: Τεχνικές προδιαγραφές της πλατφόρμας και της ιστοσελίδας.

Π2: Μελέτη οργάνωσης και στελέχωσης του Παρατηρητηρίου.

Π3: Ανάπτυξη της κεντρικής ψηφιακής πλατφόρμας με δείκτες, δεδομένα, GIS και dashboards.

Π4: Πλήρης επιχειρησιακή λειτουργία, εκπαίδευση χρηστών, ετήσιες εκθέσεις βιωσιμότητας και διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με τα πρότυπα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UN Tourism).

Π5: Διοργάνωση workshop, εκπαιδευτικού σεμιναρίου και συνέντευξης Τύπου.

Για τα Περιφερειακά και Τοπικά Παρατηρητήρια:

Π6: Τεχνικές προδιαγραφές και διαλειτουργικότητα.

Π7: Μελέτες οργάνωσης και στελέχωσης.

Π8: Ανάπτυξη των αντίστοιχων ψηφιακών πλατφορμών.

Π9: Λειτουργία, εκπαίδευση, ετήσιες εκθέσεις και πιστοποίηση.

Π10: Δράσεις δημοσιότητας, workshops και εκπαιδευτικές δράσεις.

Πρόκειται, επομένως, για ένα έργο που δεν περιορίζεται στην ανάπτυξη μιας ιστοσελίδας, αλλά δημιουργεί τον κεντρικό μηχανισμό συλλογής, ανάλυσης και αξιοποίησης τουριστικών δεδομένων της χώρας.

Παρά τη στρατηγική σημασία του έργου, δημοσιεύματα του ειδικού τουριστικού Τύπου αναφέρουν ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρά ερωτήματα σχετικά με την πορεία υλοποίησής του.

Ακόμη μεγαλύτερο προβληματισμό προκαλεί το γεγονός ότι, σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα του ειδικού τουριστικού Τύπου, το έργο φέρεται να παραδόθηκε επισήμως με την ολοκλήρωση της σύμβασής του στις 30 Απριλίου 2026. Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν έχει παρουσιαστεί δημόσια η λειτουργία του Εθνικού Παρατηρητηρίου, δεν έχει ανακοινωθεί η έναρξη της επιχειρησιακής του λειτουργίας, ούτε έχει τεθεί σε δημόσια χρήση η προβλεπόμενη ψηφιακή πλατφόρμα. Εύλογα, συνεπώς, δημιουργούνται ερωτήματα σχετικά με το εάν το έργο έχει πράγματι ολοκληρωθεί σύμφωνα με τις συμβατικές του υποχρεώσεις και εάν το φυσικό αντικείμενο που προβλέπει η σύμβαση έχει παραδοθεί στο σύνολό του.

Συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι, παρά την πάροδο σημαντικού χρονικού διαστήματος και παρά το γεγονός ότι έχει ολοκληρωθεί η συμβατική περίοδος υλοποίησης και έχουν δοθεί παρατάσεις, μέχρι σήμερα δεν έχει παρουσιαστεί δημόσια:

- i. η πλήρης λειτουργία της πλατφόρμας,
- ii. η λειτουργία του GIS,
- iii. οι δείκτες βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης,
- iv. τα dashboards,

- v. οι ετήσιες εκθέσεις,
- vi. η λειτουργία των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων,
- vii. ούτε έχει παρουσιαστεί επίσημα η επιχειρησιακή αξιοποίηση του έργου από το Υπουργείο Τουρισμού.

Παράλληλα, διατυπώνονται εύλογα ερωτήματα σχετικά με:

- i. ποια παραδοτέα έχουν οριστικά εγκριθεί,
- ii. ποια παραμένουν σε εκκρεμότητα,
- iii. πόσες παρατάσεις έχουν δοθεί,
- iv. ποιο είναι το πραγματικό ποσοστό ολοκλήρωσης του έργου,
- v. σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με τα πρότυπα του UN Tourism,
- vi. καθώς και εάν έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες δράσεις εκπαίδευσης και δημοσιότητας.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά επίσης το γεγονός ότι το συνολικό οικονομικό αντικείμενο του έργου υπερβαίνει το 1 εκατομμύριο ευρώ, γεγονός που καθιστά ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη πλήρους διαφάνειας ως προς την πορεία υλοποίησής του, την αξιοποίηση των δημόσιων πόρων και την παράδοση του φυσικού αντικειμένου.

Η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση και λειτουργία του έργου δεν αποτελεί απλώς μία διοικητική εκκρεμότητα.

Στερεί από τη χώρα ένα κρίσιμο εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού σε μια περίοδο κατά την οποία η Ελλάδα αντιμετωπίζει σύνθετες προκλήσεις: την ανάγκη διαχείρισης της φέρουσας ικανότητας προορισμών, την προσαρμογή στην κλιματική κρίση, τη διαχείριση των τουριστικών ροών, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, τη σύνδεση του τουρισμού με την τοπική ανάπτυξη και τη λήψη αποφάσεων που θα στηρίζονται σε αξιόπιστα και επικαιροποιημένα δεδομένα.

Το Εθνικό Παρατηρητήριο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης δεν αποτελεί ένα ακόμη πληροφοριακό σύστημα του Δημοσίου. Αποτελεί το θεσμοθετημένο εργαλείο πάνω στο οποίο θα έπρεπε να στηρίζεται ο σύγχρονος σχεδιασμός της τουριστικής πολιτικής της χώρας. Σε μια περίοδο κατά την οποία η Ελλάδα συζητά για τη φέρουσα ικανότητα

των προορισμών, την κλιματική προσαρμογή, τη διαχείριση των τουριστικών ροών, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τη βιώσιμη ανάπτυξη, είναι αδιανόητο να μην διαθέτει ακόμη ένα πλήρως λειτουργικό σύστημα που να συλλέγει, να επεξεργάζεται και να αξιοποιεί αξιόπιστα δεδομένα σε πραγματικό χρόνο. Η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη δεν μπορεί να στηρίζεται σε εκτιμήσεις ούτε σε στοιχεία που δημοσιεύονται μήνες μετά την πραγματική εξέλιξη των γεγονότων.

Παράλληλα, η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του έργου στερεί από την Πολιτεία, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους Οργανισμούς Διαχείρισης Προορισμών (DMMOs), αλλά και τους ίδιους τους επαγγελματίες του τουρισμού, ένα πολύτιμο εργαλείο λήψης αποφάσεων. Χωρίς αξιόπιστα και επικαιροποιημένα δεδομένα, καθίσταται δυσχερής η αποτελεσματική διαχείριση των προορισμών, η παρακολούθηση της πραγματικής πίεσης στις δημόσιες υποδομές, η αξιολόγηση της επίδρασης των βραχυχρόνιων μισθώσεων, η μέτρηση της οικονομικής συμβολής του τουρισμού σε επιμέρους κλάδους της οικονομίας, αλλά και η έγκαιρη αντιμετώπιση φαινομένων υπερσυγκέντρωσης επισκεπτών ή άνισης τουριστικής ανάπτυξης. Την ώρα που διεθνώς η χάραξη πολιτικής βασίζεται σε εργαλεία Business Intelligence, Big Data και τεχνητής νοημοσύνης, η χώρα μας εξακολουθεί να στερείται του βασικού μηχανισμού που η ίδια σχεδίασε για τον σκοπό αυτό.

Η Κυβέρνηση έχει επανειλημμένα αναφερθεί στην ανάγκη άσκησης πολιτικών που βασίζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία (evidence-based policy). Ωστόσο, η παρατεταμένη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση και την πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία του Εθνικού Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης δημιουργεί εύλογα ερωτήματα τόσο για την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης του έργου όσο και για τη συνολική στρατηγική του Υπουργείου Τουρισμού στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού. Όταν ένα έργο στρατηγικής σημασίας, προϋπολογισμού άνω του ενός εκατομμυρίου ευρώ, παραμένει χωρίς εμφανή επιχειρησιακά αποτελέσματα και χωρίς ουσιαστική δημόσια λογοδοσία ως προς την πορεία υλοποίησής του, η Βουλή και οι πολίτες δικαιούνται σαφείς και τεκμηριωμένες απαντήσεις.

Δεδομένων όλων των παραπάνω

Ερωτάσθε κκ. Υπουργοί,

1. Σε ποιο ακριβώς στάδιο βρίσκεται σήμερα η υλοποίηση του έργου «Εθνικό Παρατηρητήριο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης» και ποιο είναι το ποσοστό φυσικής και οικονομικής ολοκλήρωσής του;
2. Ποιο είναι το συνολικό συμβατικό τίμημα του έργου, ποιο ποσό έχει καταβληθεί μέχρι σήμερα στον ανάδοχο και σε ποια συγκεκριμένα παραδοτέα αντιστοιχούν οι μέχρι σήμερα πληρωμές;
3. Ποια από τα παραδοτέα ΠΙ έως ΠΙ10 έχουν ολοκληρωθεί, εγκριθεί και παραληφθεί οριστικά και ποια εξακολουθούν να βρίσκονται σε εκκρεμότητα;
4. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, το έργο παραδόθηκε επισήμως στις 30 Απριλίου 2026. Εφόσον αυτό ισχύει, ποια είναι η ηλεκτρονική διεύθυνση (portal) του Εθνικού Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης; Έχει τεθεί σε παραγωγική λειτουργία η προβλεπόμενη ψηφιακή πλατφόρμα με τους δείκτες, τα dashboards, τους διαδραστικούς χάρτες GIS και τα λοιπά εργαλεία ανάλυσης δεδομένων; Εάν όχι, για ποιο λόγο ένα έργο που φέρεται να έχει παραδοθεί δεν είναι ακόμη επιχειρησιακά διαθέσιμο;
5. Γιατί μέχρι σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί δημόσια παρουσίαση του Εθνικού Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης, ούτε έχει δημοσιοποιηθεί το portal, οι δείκτες, οι εκθέσεις βιωσιμότητας και τα υπόλοιπα εργαλεία που προβλέπει η σύμβαση;
6. Έχουν δημιουργηθεί και λειτουργούν τα προβλεπόμενα Περιφερειακά Παρατηρητήρια Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης; Εάν όχι, ποιο είναι το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής τους;
7. Πόσες παρατάσεις έχουν χορηγηθεί μέχρι σήμερα για την ολοκλήρωση του έργου, ποια ήταν η αιτιολόγησή τους και ποιο είναι το ισχύον τελικό χρονοδιάγραμμα παράδοσης;
8. Έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες δράσεις εκπαίδευσης, τα workshops, οι ετήσιες εκθέσεις βιωσιμότητας και η διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με τα πρότυπα του UN Tourism; Εάν όχι, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής τους;
9. Προτίθεται το Υπουργείο να καταθέσει στη Βουλή το σύνολο των συγκεκριμένων παραδοτέων, των πρακτικών παραλαβής, των αποφάσεων παράτασης, των πληρωμών και του επικαιροποιημένου χρονοδιαγράμματος, ώστε να υπάρχει πλήρης εικόνα για την υλοποίηση ενός έργου στρατηγικής σημασίας για τον ελληνικό τουρισμό;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Πάυλος Γερούλιάνος

Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος

Απόστολος Πάνας